

W. GREEN IN J. L. LEWIS MOLČITA O SVOJIH NAČRTIH

Predsednik pozval javnost, naj prispeva za relief

V SVOJI POSLANICI BO ROOSEVELT POSEBNO PRIPOROČIL SPREJEM PREDLOGE GLEDE DELOV. ČASA

Ameriška javnost nestrpnost pričakuje izida konferenc med zastopniki Lewisovega odbora in Ameriške delavske federacije. — V slučaju ugodnega izida bo dobila Federacija nov department, ki se bo bavil z industrijalnim organiziranjem.

WASHINGTON, D. C., 18. oktobra. — Nasproti si organizaciji — Delavska federacija in Lewisov odbor — bosta poslali prihodnji teden vsaka svoje zastopnike v zvezno glavno mesto, ki se bodo skušali dogovoriti, kako bi bilo mogoče spraviti pod eno okrilje sedem milijonov ameriških delavcev.

Ze zdaj so v teku mrzlične priprave za ta važen dogodek. Toda niti William Green, predsednik Federacije, niti John L. Lewis, predsednik C. I. O., nočeta izdati svojih načrtov.

Po mnenju nekaterih bo izbruhnila vroča borba med obema organizacijama, ako se bo konferenca izjalovila. Če bo pa uspešna, bo Federacija naznotraj povsem organizirana. Najbrž bo osnovan poseben department, ki bo vršil isto delo kot ga zdaj vrši Lewisov odbor. Edinole na ta način bi bilo namreč mogoče složno delovanje.

HYDE PARK, N. Y., 18. oktobra. — Predsednik Roosevelt je včeraj po radio pozival posameznike, naj prispevajo za relief.

— Vsako leto, ki nas loči od depresije, — je rekel Roosevelt, — imamo večjo pravico ozirati se nazaj na storjeno delo. Z delom smo lahko zadovoljni, istočasno pa opazamo, da naša naloga še ni rešena.

— Resna nevarnost obstaja, da nas bo vračujoča se prosperiteta tako oslepila, da ne bomo opazili stisk in nadlog, v katerih se še vedno nahaja velik del našega naroda.

— Nikakor ne smemo pozabiti, da nekateri ljudje še vedno trpe lakoto in da njihovi otroci niso zadostno prehranjeni. Mnogi niso zadostno oblečeni, mnogi morajo stanovati v stanovanjih, ki niso za to svrhu sposobna.

— Vse to nas sili, da si prizadevamo izboljšati razmere ter dati narodu zaščito in priliko za primeren življenjski standard. Bližajoče se prosperitete mora biti deležen brez izjeme ves narod.

— Res je, da zvezne, državne in lokalne oblasti pomagajo, kolikor morejo, nikakor pa niso povsem kos ogromni nalogi. Vsak, ki se nahaja v boljšem položaju, bi moral pomagati manj srečnim. Ne gleda se, kako velik je dar ali prispevek, poglavito je, da se sleherni zave svoje človečanske dolžnosti. Pomagati sosedu je del najboljših ameriških tradicij.

— S povratkom prosperitete mora zvezna vlada bolj in bolj ožiti krog reliefa ter v druge svrhe porabljeni denar, ki je bil prvotno v to svrhu namenjen.

— Kjerkoli je vladnim uradnikom količjak mogoče, naj stopijo v zvezo z okrajnimi reliefnimi postajami ter naj sodelujejo z njimi.

— Veliko delo nas čaka, ki ga bomo pa uspešno završili, ako se ga bomo takoj in temeljito lotili.

MUSSOLINI BO ODPOKLICALI. PROSTOVOLJCE

Poslanik Dino Grandi zahteva, da vsaka stran-ka odpokliče enako število vojakov. — Na Španskem je okoli sto tisoč Italijanov.

LONDON, Anglija, 17. okt. — Na seji pododbora nevmesevalnega odbora je italijanski poslanik Dino Grandi naznanil, da je Italija pripravljena odpoklicati del svojih prostovoljcev, ki se bore na strani generala Franca, toda pod pogojem, da je enako število prostovoljcev tudi odpoklicanih na strani republikancev.

Delegati pa z italijanskim pogojem nikakor niso zadovoljni, kajti ako so odpoklicani vsi tuji prostovoljci, ki se bore na vladni strani, bi Italija odpoklicala le malo svojih vojakov. Inozemski opazovalci namreč cenijo število italijanskih vojakov na fašistični strani na 100,000, medtem ko imajo republikanci komaj 15 tisoč tujih prostovoljcev.

Vsi delegati so svoje vlade prosili za nagla navodila, da je odpoklic prostovoljcev čim prej dosežen.

Da ne bi prišlo med delegati do novega spora, je bila seja odgodena do torka, do tedaj pa bodo delegati skušali najti kak kompromis.

Francoski poslanik Charles Corbin je konferenci predložil svoj načrt, sestojec iz 5 točk:

1. Takojšnji odpoklic vseh prostovoljcev.
2. Priznanje pravice do vojevanja, kakorhitro komisija sporoči, da so bili prostovoljci odpoklicani in da odhajajo iz Španske.
3. Pritiskati na obe stranki na Španskem, da odslovite "gotovo število" prostovoljcev.
4. Preprečiti, da na Špansko ne prihajajo novi prostovoljci.
5. Obnovitev mejne patrole.

USGDA PROSTOVOLJCEV NA ŠPANSKEM

PERPIGNAN, Francija, 17. oktobra. — Člani nevmesevalnega odbora so letošnje poletje ob špansko-francoski meji našli skoraj 200 ameriških in angleških prostovoljcev, ki so se najbrže izgubili v gorah ter so hodili toliko časa, da so omagali in umrli. Nekateri so padli z visokih skal v brezna, nekateri pa so napadli volkovi in so od njih ostale samo kosti in nekaj obleke.

HYDE PARK, N. Y., 18. okt. — Predsednik je sestavil poslanico, katero bo 15. novembra poslal kongresu in kot se sliši, bo v nji posebno priporočil sprejem predloge glede maksimalnega delovnega časa in minimalnih plač ter predloge glede zaposlitve nedoletnih.

ZRAKOPLOVNA KATASTROFA

Letalo, v katerem se je nahajalo dvetnajst oseb je padlo na zemljo v gorovju države Utah.

SALT LAKE CITY, Utah, 18. oktobra. — Na meji države Utah in Wyoming je padel na zemljo ogromni potniški zrakoplov "Mainliner", v katerem se je nahajalo dvetnajst oseb. Zrakoplov je bil last United Airlines.

Rančer Wesley Meyers se je z letalom dvignil nad mesto nesreče ter razločno videl razvaline "Mainlinerja". — Dvom, da bi kdo ostal pri življenju. Spustil sem se kolikor mogoče nizko, toda nisem opazil nobenega znamenja življenja. Prednji del letala je popolnoma razbit. Obe krili sta odlomljeni.

Če je mrtvih vseh dvetnajst oseb, — petnajst moških in štiri ženske, — je to največja nesreča v zgodovini ameriškega letalstva. V nesreči, ki se je lani pripetila pri Goodwin, Ark., je našlo smrt sedemnajst oseb.

"Mainliner" je bil opremljen z najmodernejšimi in najmočnejšimi motorji.

Zadnje poročilo, ki ga je dobilo vodstvo United Airlines, je poslal radio-operator? Vreme nekoliko nemirno. Na krovu vse v redu.

AMERIKI SE NI TREBA BATI EPIDEMIJI

WASHINGTON, D. C., 18. oktobra. — Ker so na Kitajskem izbruhnile razne nalezljive bolezni, predvsem kolera, črne koke in tifus, je izjavil zvezni zdravstveni urad, da se tej deželi ni treba bati teh epidemij. Karantinski predpisi so najstrožje izvedeni, kar pa seveda ne zadostuje. Razveseljivo dejstvo je, da Američani bolj skrbijo za snago kot pa katerikoli drugi narod na svetu. Snaga je pa najbolje sredstvo proti nalezljivim boleznim.

OGNEJ V DEKLIŠKEM ZAVODU

SLIPPERY ROCK, Pa., 17. okt. — V spalnici Slippery Rock dekliškega kolegija je izbruhnil požar. 170 študentk je pribežalo ponoči na cesto. Nekateri so bile le v rjuhe zavite. Povzročena škoda znaša štiritostisoč dolarjev.

DWYER PRAVI, DA JE MORIL V VELIKI JEZI

Mladega morilca se predvedli z letalom v državo Maine. — V Maine ni smrtno kazni. — Obsojen bo na dosmrtno ječo.

SOUTH PARIS, Me., 17. okt. — Iz North Arlingtona so z letalom prepeljali 18letnega Paula Dwyerja v tukajšnje mesto, odkoder je bil odpeljal prejšnji teden v avtomobilu truplo zdravnika dr. Jamesa Littlefielda ter je na vožnji proti New Yorku zadavil tudi njegovo ženo.

Na pristajališču se je zbralo precej radovednežev, ki so se mirno zadržali. Dwyer ni bil uklenjen, pač pa dobro zastražen.

Policijskemu načelniku v No. Arlingtonu, George Shippeju je pojasnil Dwyer se naslednje podrobnosti:

— Nikdar ne mislite, da sem imel namen to storiti. Ampak razjezil sem se. Strašno sem se razjezil, in nisem vedel, kaj počnem. Nato sem se pa začel bati. Zdaj sem vesel, da je vse končano.

Ravnatelj višje šole, katero je Dwyer lani nehal obiskovati, je označil fanta kot uljudnega in dobro vzgojenega, edino le za učenje ni imel posebnega veselja.

Na zdravniku se je razjezil zato, ker mu je rekel, da je njegova ljubica v blagoslovljenem stanju. Nekaj časa ga je davil, potem ga je pa dvakrat ali trikrat udaril s skladivom po glavi.

Zdravnikovo ženo je zadavil z golima rokama.

Ker v državi Maine ni smrtno kazni, bo Dwyer obsojen najbrž na dosmrtno ječo.

SNEG NA SREDNJEM ZAPADU

CHICAGO, Ill., 17. okt. — S Severozapada je prihrumel hud snežni vihar. Ponekod v South Dakoti, Iowi in Minnesoti je padlo pet inčev snega. V Sioux Falls, S. D., že dva dni nenehoma sneži. Vihar je zahteval dve smrtni žrtvi.

BIVŠI ANGLEŠKI KRALJ V DRESDENU

DRESDEN, Nemčija, 18. oktobra. — Ko je dospel sem vojvoda Windsor v spremstvu svoje žene, mu je prebivalstvo priredilo navdušen sprejem. Vojvoda je odzdravil z nazijskim pozdravom — dvignjeno desnico.

Prej je bil v Leipzigu ter bo obiskal še več drugih nemških mest.

"NARODILAHKO IZSILILJO MIR!"

Značilna izjava sovjetskega poslanika Aleksandra Trojanovskega. Rusija je mirna, toda pripravljena na vse.

Včeraj se je vrnil z daljših počitnic v Združene države sovjetski poslanik Aleksander Trojanovski. Pripeljal se je s parnikom "Queen Mary". Dasi je možak zelo molčeč, je podal časnikarjem precej dolgo izjavo.

Na vprašanje, kaj bi bila najboljša jamščina za svetovni mir, je odvrnil: — Demokratike države lahko vzdrže svetovni mir. Zveza med demokratskimi državami bi bila najboljša jamščina za to.

Glede Rusije je rekel: — Sovjetska unija v bistvu ni proti Japonski, odločno pa nasprotuje njeni napadalni politiki. Rusija je mirna, toda pripravljena je na vse.

Priznal je, da Rusi koncentrirajo svoje zračno brodoge v Sibiriji. — V Sibiriji in povsod, je rekel, — kjerkoli stitimo nevarnost.

Zanimal je pa precej razširjeno trditve, da kupujejo Rusi v Združenih državah letala in jih pošiljajo španskim lojalistom.

— To je nesmisel, — so bile njegove besede.

STOLETNI VOLIVEC

CORTLAND, N. Y., 16. okt. — Četudi sem že sto let star, bom šel volit, — je rekel včeraj John Williams, ko se je registriral. — Prvič sem volil za predsednika Jamesa Buehana leta 1856. Takrat sem bil star 19 let.

"ANGLIJA IMA SIBKO VLADO," PRAVI LLOYD GEORGE

CARNOVAN, Walesa, 17. oktobra. — V govoru, ki ga je imel Lloyd George pred tukajšnjimi volilci, je imenoval sedanjega vnanjega ministra A. Edena "izvrstnega šoferja". — Toda niti najboljši šofer ne more pravilno voziti, če ima za seboj družbo živčno bolnih, ki ga neprestano vlečejo za roka.

Po njegovem mnenju je sedanja angleška vlada najbolj slabotna, kar jih je bilo kdaj na krmilu. Ako bi šel Eden svojo pot in bi se ne dal ustraševati drugim ministrom, bi postal največji mož Velike Britanije.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

KITAJCI SO ZAUSTAVILI OFENZIVO

Nad tisoč Japoncev usmrčenih. — Kitajski letalci so vprizorili osem zračnih napadov.

SANGHAJ, Kitajska, 18. oktobra. — Mnogo obetajoča japonska ofenziva pri Sanghaju se je povsem izjalovila. Japonci so koncentrirali na fronti ogromno vojaško silo, kateri so pa kitajski letalci prekrizali račune. V eni sami noči so namreč vprizorili osem uspešnih zračnih napadov, ki so med Japonci povzročili tako zmešnjava, da so se pričeli umikati.

Japonci so nameravali prerezati zvezo med Sanghajem in Hongkewom, ki je ena najmočnejših Čangkaškjevih postojank. V to svrhu so se poslužili tankov in motorizirane artilerije, toda vsa njihova prizadevanja so bila brezuspešna. Pri enem samem napadu so Kitajci pobili nad 1200 japonskih vojakov.

Bombe so padale v neposredno bližino okraja, kjer so stacionirani ameriški mornariški vojniki, toda poškodovan ni bil noben Amerikanec.

Japonski airport v Jangepu je skoro uničen. Istotako so zelo prizadeta japonska muničijska skladišča ob reki Jangce.

TOKIO, Japonska, 18. okt.

Japonska ne bo navzoča, ko se bodo zastopniki Združenih držav in drugih sil sestali k posvetovanju, kako bi bilo mogoče končati kitajsko-japonsko vojno.

Časopis Ašahi Šimbun poroča na uvodnem mestu: — Japonska bo zavrnila vabilo h konferenci zastopnikov devetih držav, ki so podpisale pogodbo glede nedotakljivosti kitajskega ozemlja.

KATEDRALA V RHEIMSU ODPRTA

RHEIMS, Francija, 18. okt. — Tukajšnja katedrala, ki je ena najkrasnejših na svetu, je bila danes zopet otvorena — prvič izza svetovne vojne. — Nemški izstrelki so ji napravili veliko škodo, ki je bila pa deloma popravljena z darovi ameriškega milijonarja Rockefellerja.

V navzočnosti papeževga nuncija je maševal tukajšnji kardinal Suhard. Papež je poslal vernikom svoj blagoslov.

Tekom vojne so se Nemci izgovarjali, da so zato obstreljevali katedralo, ker so imeli v njenem stolpu Francozi opazovalno postajo. Francozi to obdolžitvo odločno zanikajo.

Kratka Dnevna Zgodba

H. NUCHEHTERN:

"ZVEZDA TASMANIJE"

"Zvezda Tasmanije" se je počasi porivala po razburkanem morju. Na poveljniškem mostu je stal kapitan in tja do njega so škropile pene najhujših valov, ki jih je kapitan s kletvicami sprejemal. Vse žele Avstralije in Nove Zelandije je že preklel. Le kaj so si ti gospodje v Melbournu, ki lepo sedijo v svojih pisarnah, izmislili in ga poslali v to morsk pustnino, kjer mora brez smeri in brez smotra vozariti sem in tja? Odkar je kapitan dobil večeraj čudovito brzojavko: — "Iščite izgubljeno letalko Harrisonovo. Na vsak način jo ji potreba najti." je kap. Kelly ker neprestano kletel. In "Zvezda Tasmanije" je tavalala okoli po morju ko kaka blazna športna playalka.

Brzovrhni aparat in ljudje pri njem so skoraj že znoreli, kapitan in častniki na mostičku prav tako. O ljubeznivi žensceni, miss Harrisonovi in njenem letalu "Malo Čebelica" ni bilo duha ne sluha, da so vedno iznova odhajala sporočila z ladje: "Halo! Miss Harrison, oglasite se! Miss Harrison, oglasite se!" S tem so morale počasi, a z gotovostjo ponoreti vse ladje sto morskimi milj naokoli. Tudi te zares niso imele nobenega drugega dela, ko iskati Miss Harrisonovo in njeno "Malo Čebelico." Medtem je bilo morje vedno huje in divji burji ni bilo prav nič videti, da bi se hotela kaj pobojšati.

Kapitan Kelly je zaklel in vrzel daljnogled v mokri futral. "Ničesar ne vidim in ne najdem in nobenega sporočila ni, da bi človeku kaj pametnega prišlo v glavo!" Prvi častnik je prikimal: "Katera ladja pa je prav za prav prva pred nami?" Kapitan je srdito zakrutil: "Katera ladja, pravite? Jaz mislim, da se brodovje vseh držav vežba na morju, da bi našlo to preklemano "Malo Čebelico."

Med zobni mu je puhal dim in se dvigal, da sta imela oba dimnika "Zvezde Tasmanije"

kar dosti opraviti, če sta se hotela kosati z njimi. Prvi častnik se je z mučno pozornostjo zazrl v ospredje.

"Toda, slednjic je pa ta ženska le ena najbolj slavni in najlepši žensk na svetu! Menim da Evropa in Amerika kar trepeteta, ali jo bomo našli ali ne."

Kapitan je jezno zabrundal, rekoč:

"Vem, vem! Nisem ne gluh ne zabit! To nam zatrjujejo vsa brezžična sporočila že od predvečerašnjim kar naprej in naprej. Vem, da iščejo to ljubeznivo malo čebelico dve ameriški križarki, štiri japonska, etala, šest angleških torpednih čolnov in norveški in še italijanski parnik. A pri tem se vprašam, kaj je le trapala ted po teh zapuščenih vodah, daleč od slehernih vodnih poti in zakaj sem vprav jaz obsojen na to, da si slepm oči z gledanjem za tem žlahtnim zrakoplovom?"

"Prvi je dvignil roko: "Smer bom dal zasukati malo bolj proti severozapadu, sir, je službeno sporočil. "Vidim na naši poti tudi neko ameriško ladjo, saj ta išče po tem delu norja okrog. Mislim, da bi se držali bolj proti zahodu."

Kapitan se je prestopal z noge na nogo, da bi se ogrel, saj je prav nemarno brila burja. "Kar dajte, je zvišeno pripomnil. "Ali mislite, da bo to kaj zaleglo? Strojni brzojav je zazvonel. "Zvezda Tasmanije" se je zasukala, bila je že v novi smeri.

Tedaj je rezko zatulila sirena. Ladja je bila pripravljena za počasno vožnjo, a zdelo se je, ko da je mahoma obtičala v valovih. Kapitan ni spustil oči s stekla. "Res je, tamle se nekaj zaganja! Ne vem, ali je kak kit, ki ga je semkaj zaneslo, ali . . . Sireno!" je nato kratko zaukazal. "Počasna vožnja!" Še v drugo in v tretje je zatulilo, v drobnih oblačkih je uhajala para. "Presneto," je rekel kapitan Kelly, ki je bil od razburjenja kar hripav "a meni se zdi, da je to ona!"

Razločno so bili videti letalovi plavači in viden je bil odkomljen trup. Na nosilni ploSKI pa je bilo napol leže, napol čep, človeško bitje, ženska! Nenehoma je frfotala in mahala bela zastavica.

Prvi častnik je zakrlical: "Prav k nam jo zaganja voda! A veter je tako divji, da ne moremo poslati čolna. Če jo pa trešči morje v ladjo, bo zdaj, ko smo jo že našli, koj mrtva!"

Kapitan je na kratko zarenčal: "To tudi jaz vem! Za tri dolžine nazaj. Saj je videti še zadosti živa." Spet je zazvonel strojni brzojav. "Zvezda Tasmanije" je slušala ukaz, zaplula je nazaj. Ženska je obapno mahala. Ni razumela, zakaj se parnik oddaljuje, namesto da bi se bližal.

Prvi častnik je salutiral: "Moramo skušati spraviti čoln v vodo." Kapitan ni odvrnil. Stisnjenih ustnic je gledal proti letalu. "Poskusite," je slednjic izustil. "Saj drugega ne kaže. Tak bo moral pošten krščanski človek tvegati glavo za to, ker se nekakšen rekord za šport norčuje iz smrti!"

Prvi je nekam plaho pogledal kapitana ker ga takega še ni videl. Odklonjen čoln je visel nad valovi; zdaj je butnil nanje, razburjeno zaplesal; mornarji so skušali odriniti od ladje. Ko hiša visoki val je vzdignil čoln, ga zagnel v ladijsko steno, da se je prekuenil; konopei so sfrčali čez okoli. Potegnili so pomorčake navzgor. "Zvezda Tasmanije", ki skoraj ni nič plula, je poskakovala navzgor in navzdol ko žoga v roki velikana.

Prvi častnik je prihitel na mostiček: "Vsi rešeni, kapitan," je v zadregi sporočil, "vsi razen — Milesa. Brez dvoma ga je koj treščilo v parnik. Brez besede se je sesedel."

Ženska je mahala in spet zaplula. Ruševine letala so se zmeraj bolj oddaljevale. Plavači na njem so že vidno poživeli. (Nadaljevanje na 4. strani.)

RAZNE VESTI

MINISTER EDEN REŠITELJ ŽIVLJENJA.

Ravnatelj shefieldskih jeklarn W. Harron pripoveduje, kako mu je v svetovni vojni sedanji zunanji minister Eden rešil življenje

Leta 1916 sta bila Harron in Eden v streških jarkih pri Ypru. Eden je bil podporočnik, Harron podčastnik. Nekega dne so dobili povelje, naj napadejo nemški jarek, ki je bil kakšnih 50 jardov pred njimi. Ujeli naj bi dva ali tri Nemce ter jih pripeljali v angleške položaje, da bi tam ugotovili, katere nemške odrede imajo pred seboj. Eden je vodil podjetje, ki se ga je udeležil Harron z nekotiko angleških vojakov.

Ponoči so se splazili do nemških položajev. Nemci pa so jih odkrili in so otvorili proti njim srdit ogenj. Angleži so bili prisiljeni, da se umaknejo. Vsi so prišli nazaj — razen Harrona. Ko je Eden ugotovil, je šel z nekoliko vojakov takoj nazaj, da bi Harrona poiskal. Našli so ga kmalu močno ranjenega na tleh. Pranesli so ga srečno v angleški jarek, od koder so ga prepeljali v bolnišnico, v kateri je ležal dve leti. Ves čas sta si Harron in Eden dopisovala in še danes si dopisujeta čeprav ima Eden zavoljo vladnih poslov bolj malo časa za takšno korespondenco.

PONEMČENJE STARIH SLOVANSKIH KRAJEVNIH IMEN.

V okviru ponemčevalne akcije krajevnih imen so v okrožju Bomstu na Pruskem preimenovali celo vrsto krajev, ki so imeli pretežno slovanska imena. Med temi kraji sta tudi mesteca Klein in Gross Posenuel, ki sta v nemškem dnevnem tisku in ljudski govorici igrali vlogo naših "Piskopej". Odslej ne bodo o nikomer več govorili, da izvira iz Posenuelka, to je iz kakšnega nevažnega provincialnega mesteca, temveč bo izviral iz "Klein" oziroma "Gross Posenuelka". Kraj Jakobsberg ob "Vestfalskih vratih", ki se je zdel pristašem sedanjega nemškega režima po imenu preveč židovski je dobil ime Arnimberg. V okolici Postdama se je kraj Novaves (Nova vas), kamor je bil Friderik Veliki naselil češke tkalce, združil s krajem Neu-Babelsbergom in se bo z njim vred odslej imenoval Babelsberg. V ostalem se nam zdi, da tudi ime Babelsberg diši malo po svetem pismu in torej židovstvu, pa bodo nemara v doglednem času to spoznali tudi nemški narodni socialisti.

ČEBULA, ZDRAVILO ZOPER RAKA?

Česke "Lidove Noviny" pišejo, da je pariški profesor dr. Lakovski, znan strokovnjak boleznih raka, nedavno izjavil, da mu življenjske skušnje potrjujejo mnenje, da je surova čebula dober zoper raka. Dognal je, da ima čebula še posebno dosti radioaktivnih snovi, če je mo surovo. Dr. Lakovski je na podlagi statističnih podatkov spoznal, da v tistih krajih, kjer ljudje pojedjo dosti čebule, rak sploh ni znan. V Rusiji in Poljski je mnogo judovskih okrajev, kjer jedo večinoma le kruh in čebulo, pa ni ondi še nikoli nihče imel raka. Tudi na Balkanu in Kavkazu, kjer vsak dan jedo čebulo, skoraj ne poznajo boleznih raka.

NAZNANILO

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik FRANK AHLIN

Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustredi pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

Georges Ohnet: Zadnja Ljubezen

Komtesa de Fontenay je molče prijel svoja roka za roko in ga odvedla pred veliko ogledalo na kamnu. Tam se je lahno dotaknila svojih senc, da je pokazala na srebrne nitke v svojih laseh, potem je pa dejala otožno:

— Stara sem, dragi moj Armand, vi ste pa še mladi. Vsak dan je globlji prepad, ki deli mojo starost od vaše. Čim bolj boste prodirali v življenje, tem starejša bom, vi pa ostanete mladi! Teh misli ne morem pregnati iz glave. Gorje! Obraz se izpremeni, čustva pa ostanajo neizpremenjena. Moja ljubezen do vas je še vedno ista, kakor je bila pred desetimi leti. Nocoj, ko sem vas videla na odru, sem zadržala pri misli, da bi mogli enako komedijo igrati v resnici z menoj, da bi bila najprej smešna, potem pa strašno nesrečna.

Armand je prebledel. Hotel je nekaj ugovarjati, toda komtesa je nadaljevala neizprosno:

— O, dovoli mi povedati do konca. To je trenutek, ko moram govoriti s teboj tako. Sam dobro veš, kako te ljubim. Ne pusti me torej trpeti, ne ubijaj me z mukami ljubosumnosti, ne dovoli zlobnim jezikom, da bi me obrekovali. Vsaj iskrenost smem pričakovati od tebe, saj si mi jo dolžan. Spomni se, da sem bila vedno odkrita, da ti nisem nikoli ničesar prikrivala.

Po teh besedah po tem namigavanju na preteklost, je grof zardel. Prijel je ženo za roko in odgovoril tako iskreno, da bi bil vsak drugi, manj poučen o položaju znova našel izgubljeno zaupanje.

— Pomirite se, ničesar se vam ni treba bati. Izbite si iz glave te grde misli. Ljubim vas iz vsega srca.

Prijel jo je pod roko in jo odvedel v njeno sobo. Na pragu ji je dejal:

— Počitka ste potrebni. Spanje vam bo pregneto vse te neumnosti iz glave in jutri ne boste več mislili na nje.

Poljubil jo je nežno, potem je pa odšel skozi salon v svojo sobo. Komaj so se zaprla vrata za njim, je nesrečna žena omahnula v bližnji nalašč. Med krčevitim ihtenjem je vzkliznila: On laže, laže! Potem se je pa pomirila in ostala je sama sredi svojih težkih misli.

II.

Bilo je na Dunaju med novoletnimi svečanostmi, na dvornem plesu, ko je novi ataše pri poslanstvu grof Armand de Fontenay prvič srečal lepo princezo Schwarzburg. Stopila je bila dražestno nasmejana v poseben salonček, kjer se je baš mudila cesarica. Prav kar iz Pariza prispelega Francoza je hotel poslanik predstaviti cesarici in oddaljen je bil od nje samo nekaj korakov, ko je mlada žena vstopila vsa žareča in nasmejana. Bila je priča prijateljskega sprejema lepe princeze. Videl je, da obnejejo z njo kakor s sebi enako. Takoj je spoznal, da zavzema na dvoru izjemen položaj. Toda očarala ga je samo njena lepota.

— Kaj ste nocoj sama, Viljemina? — jo je vprašala cesarica.

— Da. Vaše Veličanstvo. Princ je moral ostati na Češkem zaradi volitev. To je služba njegovemu Veličanstvu, ki ga oddaljuje od dvora. Nič drugega bi ga ne moglo zadržati, da bi izostal.

— Njemu ni treba tolmučiti svojih želja osebno cesarici, — dobro poznam njegovo ponižnost, — je dejala cesarica milostno. — Tako star služabnik monarhije kakor on ne potrebuje nobenih dokazov svoje udanosti, toda glede na svoja leta bi moral biti oprezen... Zima na Češkem mora biti kruta.

— Da, Vaša Visokost. Ko sem se poslovila od princa, je pokrivala ceste dobre tri prste debela snežna odeja. Potuje se lahko samo s sanmi, toda vožnja z vlakom je vendarle udobnejša in hitrejša.

Razgovor med mlado ženo in vladarico je postal zaupnejši in grof ni mogel več razumeti pomena besed. Toda že iz prvih besed je spoznal, da je princezi ime Viljemina in da je njen mož starec. Kmalu je cesarica vstala in krenila z dvornimi damami, med katerimi je bila tudi princeza Schwarzburg, skozi salone, kjer je tu pa tam izpregovorila prijazno besedo s svojimi znanci, predno se je umaknila v svoje sobane. Bilo je ob enih ponoči in ob zvokih orkestra se je pričel ples, da so se pari veselo zavrteli.

(Dalje prihodnje.)

"Naši Kraji" VSAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razkazal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna prilika ni vsakemu dana, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedom. Slike so v vakrotisku, tiskane na dober papir in samo na eni strani, v velikosti 5 x 7 1/2 inčev. Ta krasna knjiga vsebuječa 87 slik vas stane samo 1 NAROČITE PRI: Narcize pod Golico KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 WEST 18th ST., NEW YORK

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik? Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o znamenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I I IZ BAGUADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani. Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Bečeni rajljoni; Dediči. Cena 2.50 V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 676 strani. Vsebine: Kovč šimen; Zaroča s zaprekami; V gočbnjaku; Mohamedanski svetnik. Cena 1.50 WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani. Vsebine: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nho-El, lepa Indijanka; Prokletstvo slata; Za detektiva; Med Komand in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komandih; Winetova smrt; Winetova oporoka. Cena 2.50 SUT 4 knjige, s slikami, 597 strani. Vsebine: Roj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rib, in njegova poslednja pot. Cena 1.50 Naročite jih lahko pri: KNJIGARNI "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Toda Gert nikakor ni mogel za vedno ostati na Borneu. Lotilo se ga je veliko domotožje po domovini in še bolj po starših, katere je v primeri s svojimi razmerami podpiral, ki pa se nso mogli odločiti, da bi prišli k njemu na Borneo.

Tako Gert svoja posestva na Borneu polagoma prodal in se je vrnil v svojo domovino, svoje velikansko premoženje pa je naložil v različnih holandskih bankah. Predno je uredil vse svoje zadeve, je vzel nekaj let, toda je vedno pisal svojim staršem, ki so bili zelo veseli, da se bo sin vrnil.

Po vrnitvi z Bornea je ostal sam in osamljen v življenju. Medtem je dosegel starost petintridesetih let, je bil v svoji najboljši moški starosti in je bil dovolj bogat, da je mogel vstopiti vsaki svoji želji. Ker pa je izgubil starše, ni vedel natančno, kaj naj bi pričel. Nič več ni nameraval kupiti očetovega posestva, kajti bal se je spominov. Sicer je posestvo obiskal, toda je bilo tako premenjeno, da je bil žalosten in je naglo odšel.

Uvidel je, da je daleč prerastel prejšnje razmere, da se v tako tesnem okolišču ne more več čutili udobnega in se je zato odločil, da si kupi kako večje posestvo na drugem kraju. V miru si je hotel kaj poiskati, kar bi vstrezalo njegovim željam. Pri tem se mu ni bilo treba omejevati.

Neka gospa, ki je nekaj časa stopila v njegovo življenje in v katero se je zaljubil, se je v kratkem času prelevila v kometko, ki je samo želela njegovo bogastvo. To ga je nekoliko bolelo, toda še bolj se mu je zdelo odurno celo družabno življenje. Četudi se ga je ona ženska trdno oklenila in ga je skušala obdržati z vso svojo pretkanostjo, si jo je vendarle otrese in je odšel iz Berlina.

Najprej je odšel v neko kopalnico ob Vzhodnem morju, da se nekoliko razvedri. Ogibal se je vsake družbe, se je kopal, se vozil z jadrnico in je bil vesel, da njegovo zdravje je kot železo. Čuti se kot novorojenega in sedaj se mu tudi oglasi želja po delu. Njegova odločna in delovna narava se ni počutila dobro v brezdelju. Bivanje ob morju mu je vrnilo moči in morje mu je takorekoč opralo vse bridke iskušnje. Tudi žalovanje po starših je ponehalo in bil je zopet močni in gibčni mož kot prej.

Vseh teh letih je postal nekoliko zrelejši in resnejši in vsa njegova moč ga je silila k resnemu delu. Najprej si je moral kupiti posestvo, kajti v bodoče je hotel biti kmetovalec. Dela je bil lačen kot malokod, delo mu je bilo za življenje potrebno in v sebi je imel dovolj moči.

Ravno v tem času, ko je delal načrt za svoje življenje, ga je nekega jutra, ko je bil na potu v kopalnico, srečal njegov prijatelj iz mladih let Henrik Waren, ki je tudi prišel v kopalnico, da si je svojo obleko na soncu in v morskem zraku očistil uradniškega prahu.

"ZVEZDA TASMANIJE"

Nadaljevanje s 3. strani

rali vodo. Kapitan je naglo vzela čepico z glave. Lasje, ki so bili že pobeljeni so frfotali v vetru. "Uboga para, imel je ženo in dva otroka. Škoda, da ne smemo takih maštev kar potunkati, a smrt enega mojih ljudi je zadostna žrtev!"

Prvi častnik ga je zbegano pogledal: "Kaj mislite napraviti zdaj, kapitan?" "Ta se je zagrizel namrdnil. "Boste koj videli. Stopil je na sprednji konec ladje. "Vse drugo bom sam opravil. Z vso silo naprej!" Brzovaj je blazno razvohčkal: "Zvezda Tasmanije" je v peneh se vodah poskočila in planila naprej. Prvi častnik ga je zgrabil za roko: "Kapitan, utonila nam bo!" Kapitan je stresel z glavo! "Ne bojte se! Tista stvarca bo že se počakala!"

Krmar je prinesel zvitek vrvi in je brezumno zrvl v kapitano. Prvi častnik je okamenel stal zraven njega. Saj to je umor! "Zvezda Tasmanije" je v zaletu nalahno zavila in stran, nato je zdrevila naravnost proti potapljaščemu se letalu. "Za božjo voljo," je zahropel prvi častnik, "kaj vam je kapitan! Kaj boste storili?" Kapitan pa je mrko zrl naravnost predse. "Rešil jo bom, ker je najino, razumeš, drugega nič. Pika."

Letalo se je zibalo komaj dvesto metrov daleč od ladje, ko je kapitan bliskovito zasukal smer. Komaj dvajset metrov je bilo še razdalje, ko je bušnila ladja mimo; zdaj se ko britev oster obrat, kapitan je planil na rob mostička, nagnil se je čez rob nad razburkano valovje in v hipu je sfrčala zanka vrvi skozi ožračje, zdrknila ženski čez glavo, jo zagrebila krog pasu in jo potegnila za seboj.

Ladja se je pokoravala ko dober konj jezdecu in se je odaljala. Ženski truplo je splozelo v vodo, glava ji je izginita pod valove, a že jo je vrv potegnila previdno, pa naglo kvilila na krov. "Zvezda Tasmanije" se je gugal na razkačnem morju. Letalo, ki je hipno izgubilo breme, se je prekucnilo; močan val je storil še svoje. Letalo je utonilo in se ni več prikazalo; počasi se je pri ograji pokazala glava, nato se telo rešene letalke.

Vse moštvo in potniki so na ves glas brezumno zarjaveli: "Bravo, bravo, hurra, kapitan! Malo je manjkalo da niso polomili mostička. Kapitan je v zahvalo le nalahno pomahal z roko. Nato je položil roko na strojni brzovaj. "Zvezda Tasmanije" je spet mirno zaplula in zavila v določeno smer vožnje. Prvi častnik je kapitanu stisnil roko. "To je bilo čudovito, gospod kapitan! Nikoli, nikoli, pa če bom še toliko star, ne bom pozabil tega vašega dejanja! Zlomiti ali ukloniti se — drugega ni bilo — in niti malo nisem upal, da se bo posrečilo!"

Kapitan je prikimal. "Dobro je to, da sem se nekoč naučil metati laso. Za to damo je bil pa že zadnji čas!" Pogledal je skozi daljnogled: "Pred nami sta dva angleška in en italijanski. Obvestite jih, da jo že imamo." Kapitan je s počasnimi, trdimi koraki stopal z mostička

na krov. Ondi se je vse gnetlo krog letalke. Previdno in počasi je požirala vročo juho, ki so ji jo bili koj prinesli. Čim je zapazila kapitana, mu je medlo, vendar vzradoščeno pomignila, rekoč: "Halo, rešitelj moj, kako vam je?" "Kapitan je bil ko kamen. "Dobro. Pa vam!"

Blaženo se mu zasmejala, rekoč: "Hvala, izvrstno. Le škoda, da niste tudi moje "Male Čebelice" mogli ujeti z lasom." Kapitan je mrko pogledal letalko. "Veseli me, da ste tako dobre volje," je počasi izustil. "Žal, se pa eden mojih pomorščakov ne more veseliti tega sijajnega dovtipa; ta je namreč pri poskusu, da bi vas rešil, utonil ko podgana v luknji."

Letalka je krčevito zajokala. "Revež ubogi, križ božji! Za njegovo družino bom nabrala prispevkov. Kje me boste izkreali na suho, kapitan, mislim da me ves svet jako razburjeno išče."

Kapitan je prikimal: "Res je, ves svet vas lovi. Tudi jaz sem imel to nalogo. Mislim, da sem našel, kar sem si mislil, da bom. Vi imate en rekord več in neka družina ima moža in očeta manj. Bodi! Jutri vas bom izkreal v Honoluluju, kot najbližjem pristanišču. Srečno pot, Miss Harrisonova! Če bi še kdaj padli v vodo, si pa, prosim, privoščite koga drugega, da vas bo rešil, kot kapitana Kellyja. Fotografiranje z mano z roko v roki, bomo pa, ker ste itak srečni, opustili. Bog z vami!" Na kratko je pokimal, se obrnil in odšel. Letalka se je brez besed dala presteti v kabino. Potniki in mornarji so molčali.

Kapitan se je nemo pojavil spet na mostičku. Trdo je ukazal: "Zastavo na pol droga!" Prvi častnik je plaho pripomnil: "Bodo mislili, da se nam je pripetila nesreča!" Kapitan ga je rezko prekinil: "Tako je! Na pol droga! Imam mrtveca v morju in jako živo žensko na krovu. Dolžnost za dolžnostjo!"

Zastava je počasi zdrsnila navzdol. Bele pene grebenov na valovih so se lesketale skozi močnejšo temino. Kapitan je stal nepremično in je vso noč stražil na mostičku. Ko se je zjutraj prikazal Havaj, je odšel brez besede v kabino in se je šele prikazal, ko so prišli ljudje polni krikov in zmagovalstva po letalko na krov.

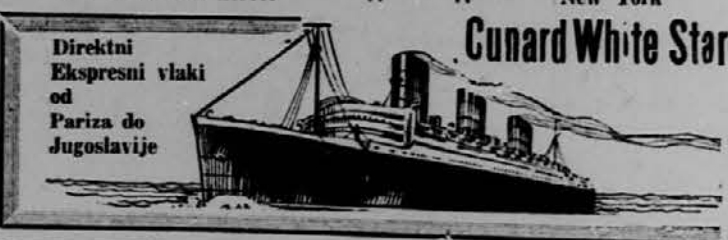
Ko je neka ljubka Kanakinja ponudila kapitanu kito evetja v pozdrav, kakor so sprejemali vse tuje na otoku, se je kapitan spet prvokrat nasmehnil. Vzel je kito in je počasi

4 BOZICNI IZLETI pod Osebnim Vodstvom v JUGOSLAVIJO

ODPLUTJA IZ NEW YORKA: BERENGARIA 25. nov. QUEEN MARY 2. dec. AQUITANIA 8. dec. QUEEN MARY 15. dec.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street New York

Direktni Ekspresni vlaki od Pariza do Jugoslavije

metal cvete v morje. Otočanka ga je vsa prevzeta gledala, rekoč: "Gospod, nikoli več se ne boš povrnil, če boš to storil."

Kapitan je stresel z glavo: "Saj tudi mislim, da me ne bo več. Iz tega vzroka pa sploh ne." Potem se je rezko okrenil.

Prvi častnik je lepo salutiral vpričo admirala, ko je stopil kapitan na krov. Ahi mu je bil všeč — Kapitan je vzel listine in borno lastnino rajnega in je odšel na konzulat; rajni je bil Anglež.

Morje je sevalo v mili sinjini nobena senca ni več spominjala na včerajšnji dan, na vilhro, na rešitev in na smrt. "Zvezda Tasmanije" se je nalahno gugal na mirni gladini.

VEČ ROJSTEV IN SMRTI V NEW YORKU

Meseca septembra je bilo rojenih v New Yorku 8,362 oseb, kar je največje število izza meseca septembra leta 1934. Umrlo je 5,268 oseb. To je izza leta 1931 največje število.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

- v krasni vezi, importiranih iz starega kraja. Slovenski molitveniki: najfinjša vez...1.60 Zvonček nebeski, v platno...80 fina vez...1.00 Viena, najfinjša vez...1.60 SVETA URA v platno vez...90 v fino usnje vez...1.50 v najfinjši usnje vez...1.80 v najfinjši usnje trda vez...1.80 SKRBI ZA DUŠO v platno vez...90 v fino usnje vez...1.50 v najfinjši usnje vez...1.80 v najfinjši usnje trda vez...1.80 KVIŠKU SRCA v imitirano usnje vez...60 v usnje vez...80 v fino usnje vez...1.00 v najfinjši usnje vez...1.20 v najfinjši usnje trda vez...1.50 v bel celluloid vez...1.20 NEBESA NAŠ DOM v ponarejeno...1.00 v najfinjši usnje vez...1.50 v najfinjši usnje trda vez...1.60 HRVATSKI MOLITVENIKI: Utjehaj starosti, fina vez...1.00 Slava Bogu, a mir ljudem fina vez...1.50 KNJIGARNA "GLAS NARODA"

V PREDPRODAJI

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1938

IZIDE NOVEMBRA MESECA

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA... POVESTI... ZEMLJEPISE... ZGODOVINA... NARAVOSLOVJE... S SLIKAMI

LETOS BO POSEBNO ZANIMIV Cena Koledarja je 50 centov.

NAROČITE PRI: KNJIGARNI "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 20. oktobra: Queen Mary v Cherbourg 23. oktobra: Vulcania v Trst Champlain v Havre 26. oktobra: Bremen v Bremen 27. oktobra: Aquitania v Cherbourg 28. oktobra: Ile de France v Havre 30. oktobra: Conte di Savoia v Genoa 2. novembra: Europa v Bremen 3. novembra: Queen Mary v Cherbourg 6. novembra: Lafayette v Havre Roma v Genoa 10. novembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Saturnia v Trst 12. novembra: Bremen v Bremen 13. novembra: Rex v Genoa 17. novembra: Queen Mary v Cherbourg 20. novembra: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa 24. novembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg 25. novembra: Europa v Bremen 27. novembra: Vulcania v Trst

1. decembra: Queen Mary v Cherbourg 4. decembra: Lafayette v Havre Rex v Genoa 8. decembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg 11. decembra: Roma v Genoa 15. decembra: Queen Mary v Cherbourg Europa v Bremen Conte di Savoia v Genoa 22. decembra: Aquitania v Cherbourg 23. decembra: Aquitania v Cherbourg 23. decembra: Saturnia v Trst 28. decembra: Normandie v Havre

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI JUGOSLAVIJE Na močnem papirju s platnenimi pregibi...7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI: Jugoslavija...30 Dravska Banovina...30

CANADA...40

ZDRUŽENIH DRŽAV VELIKI...40 MALI...15

NOVA EVROPA...50

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

- Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Missipi, Washington, Wyoming...25 Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia...40

Narčilom je priložiti denar, bodi si v gotovini, Money Order ali poštne razpisne po 1 ali 3 centa. Če pošljete gotovino, rekomanirajte pisno.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 Street New York, N. Y.

Knjigarna "Glas Naroda" advertisement for the 1938 calendar, listing various geographical maps and their prices.

(Dalje prihodnjik.)